

Årsrapport 2020

Reindriftens utviklingsfond (RUF)

Rapport nr. 11/2021

Rapport: Årsrapport 2020 – Reindriftens utviklingsfond (RUF)

Avdeling: Reindrift

Dato: 15.03.2021

Ansvarlig: Seksjon tilskudd rein

Andre
bidragsyttere: Seksjon styring og økonomi, Seksjon arkiv og regnskap

---

Rapport-nr.:   11/2021

Forsidebilde: Bjørnar Strøm-Hågensen

Innholdsfortegnelse

1 Leders beretning	2
2 Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall	3
2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget.....	3
2.1.1 Styremedlemmer	3
2.1.2 Føringer for fondet.....	4
2.2 Nøkkeltall.....	4
3 Årets aktiviteter og resultater	5
3.1 Tildelingsramme	5
3.2 Vedtatte tildelinger.....	6
3.3 Kostnader	7
3.4 Tilbakeførte tildelinger og omdisponerte midler	8
3.5 Fondets ansvar	9
3.6 Vurdering av sentrale ordninger	10
3.6.1 Midler til fondsstyrets disposisjon.....	10
3.6.2 Avtalepartenes avsetninger	11
3.6.3 Fondsstyrets avsetninger.....	17
3.7 Totalvurdering.....	22
4 Styring og kontroll	23
4.1 Overordnet tilstandsvurdering av styring og kontroll	23
4.2 Måloppnåelse	23
4.3 Effektiv ressursbruk	23
4.4 Overholdelse av lover og regler	23
4.5 Internkontroll og oppfølging av prosjekter	24
4.6 Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon	24
5 Vurdering av fremtidsutsikter	25
5.1 Avtalepartenes avsetninger	25
5.2 Fondsstyrets avsetninger	25
6 Årsregnskap	26
6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet	26
6.1.1 Formål.....	26
6.1.2 Bekreftelse	26
6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold	26
6.1.4 Prinsippnote til årsregnskapet	28
6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering.....	29
6.3 Fondsregnskap med noter	30

1 Leders beretning

Landbruksdirektoratet rapporterer Reindriftens utviklingsfonds virksomhet i form av en årsrapport til Landbruks- og matdepartementet. Årsrapporten inneholder resultater, vurderinger og regnskap sammenholdt med tidligere års regnskap.

Det siste året har reindriften vært sterkt preget av beitekrisen som rammet næringen vinteren og våren 2020. Dette innebærer at også Reindriftens utviklingsfond har hatt stor oppmerksomhet på krisen i 2020. Det er utbetalt 41,6 mill. kroner fra beredskapsfondet. Noe som innebærer at hele 52 prosent av utbetalingene fra fondet i 2020 gjelder beitekrisen.

I 2020 har hele verdenssamfunnet vært rammet av covid-19-pandemien. Den mest merkbare effekten for fondet er at ingen av styremøtene er avholdt som fysiske møter. I 2020 har RUF-styret behandlet 66 saker. Dette er 28 færre enn i 2019. Vi antar at reduksjonen i antall saker skyldes en kombinasjon av covid-19-krisen og at det ikke var mer enn 4,8 mill. kroner i frie midler på fondet. Når situasjonen er usikker og det er lite midler til disposisjon, kan det være noen der ute som velger å avvente i forhold til når de skal utarbeide og sende søknadene sine.

De frie midlene på fondet er betydelig redusert over tid. Konsekvensen av dette er mindre handlingsrom for fondsstyret. Dette påvirker særlig fondets evne til å finansiere tiltak innenfor forskning og utvikling, reindriftsanlegg, tap av rein i ulykker samt juridisk og annen bistand i forbindelse med saker som gjelder vern av reindriftens beitearealer.

Fra og med 2016 har det vært negative resultater på fondet. Til tross for dette vurderes status per 31.12.2020 overordnet som akseptabel. Bakgrunnen for dette er at parallelt med negative resultater og tilhørende reduksjon i egenkapitalen er fondets ansvar betydelig redusert.

Det siste året har imidlertid ikke bare vært preget av kriser, begrensede frie midler og negativt resultat for fondet. Blant mye annet positivt har Markedsutvalget for reinkjøtt gjennom Matprat gjennomført fire kampanjeperioder i 2020. Målinger viser stor økning i trafikken på Matprats reinkjøttssider sammenlignet med 2019. Videre er reinprammingen gjennomført innenfor oppsatt plan på 30 prammedøgn, og Innovasjon Norge rapporterer at midlene som er avsatt til Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, er bundet i vedtatte tildelinger og planlagt aktivitet. Vi bemerker også at de frie midlene på fondet har økt til 7,15 mill. kroner i den nylig inngåtte Reindriftsavtalen for 2021/2022, som gjelder for budsjettåret 2022. Dette er en økning på hele 49 prosent fra budsjettåret 2020 (4,8 mill. kroner).

Vi vil for øvrig takke RUF-styret for et godt samarbeid – sekretariatet og styret har fungert godt sammen også i 2020!

Oslo/Alta, 15. mars 2021

Jørn Rolfsen

Administrerende direktør

Landbruksdirektoratet

2 Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall

2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget

Ifølge forskrift for Reindriftens Utviklingsfond § 1-1 skal Reindriftens utviklingsfond (RUF) gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftnæringen i samsvar med de reindriftpolitiske mål.

Ordningen omfatter forskjellige typer tiltak, blant annet tilskudd til reindriftsanlegg, tilskudd til feltbarnehage, refusjon av kursavgift, ekstraordinært tilskudd til kriseberedskap og andre tiltak.

RUF er en av de største postene i reindriftsavtalen mellom Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) og Staten ved Landbruks- og matdepartementet (LMD). Formål, økonomiske rammer og virkeområde for RUF fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i årlige forskrifter med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsavtalen og det årlige statsbudsjettet.

Fra og med 2020 er Landbruksdirektoratet pålagt å utarbeide en årsrapport for Reindriftens utviklingsfond. Rapporten skal forankres i fondsstyret.

2.1.1 Styremedlemmer

Reindriftens utviklingsfonds styre består av fire medlemmer. Landbruks- og matdepartementet utpeker leder for styret og i tillegg ett medlem og ett varamedlem. Norske Reindriftsamers Landsforbund utpeker to medlemmer og to varamedlemmer. Siste oppnevning gjelder for perioden 01.04.2018-31.12.2021. For denne perioden har styret følgende sammensetning:

- ✓ Lodve Solholm, tidligere fylkesmann i Møre og Romsdal, nå pensjonist – leder.
- ✓ Marthe Birgitte Bay Haugen, seniorrådgiver, Oslo – medlem.
- ✓ Marit Elisabeth Hætta Gaup, reineier, Kautokeino – medlem.
- ✓ Tom Kristian Lifjell, reineier, Mo i Rana – medlem.
- ✓ Nils Øyvind Bergset, avdelingsdirektør, Oslo – varamedlem for Bay Haugen.
- ✓ Berit Marie E. Eira, reineier, Kautokeino – varamedlem for Lifjell.
- ✓ Leif Anders Somby, reineier, Karasjok – varamedlem for Hætta Gaup.

Fondsstyret disponerer en andel av Reindriftens utviklingsfonds totale bevilgning.

Landbruksdirektoratet er sekretariat for Reindriftens utviklingsfond.

2.1.2 Føringer for fondet

Landbruksdirektoratet har i 2020 fått mål og føringer for fondets virksomhet fra følgende tildelingsbrev:

- ✓ Tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet av 31.01.2020.
- ✓ Supplerende tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet av 03.07.2020.
- ✓ Supplerende tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet av 18.12.2020.

I tillegg er følgende Stortingsmelding og -proposisjoner grunnlag for rapporteringen:

- ✓ Prop. 99 S (2019-2020) Endringer i statsbudsjettet 2020 under Landbruks- og matdepartementet (Reindrifftsavtalen 2020/2021) m.m.
- ✓ Prop. 117 S (2018-2019) Endringer i statsbudsjettet 2019 under Landbruks- og matdepartementet (Reindrifftsavtalen 2019/2020) m.m.
- ✓ Meld. St. 32 (2016-2017) Reindrift, lang tradisjon – unike muligheter.

2.2 Nøkkeltall

Tabellen under viser en oversikt over nøkkeltall for fondet og for reindrifftsneringen de tre siste årene.

Tabell 1. Nøkkeltall de tre siste årene.

År	2020	2019	2018
Tildeling over Reindrifftsavtalen (kroner)	36 600 000	33 900 000	32 800 000
Overføringer til fondet (kroner)	350 000	2 800 000	3 850 000
Tilleggsbevilgninger (kroner)	30 000 000	0	0
Antall styremøter	11	7	7
Antall saker behandlet i styremøter	66	94	89
Resultat (kroner)	-13 098 166	-4 822 814	-2 786 116
Egenkapital (kroner)	34 999 096	48 097 262	52 920 076
Ansvar (kroner)	25 292 177	27 741 843	31 225 754
Ansvar (andel av egenkapital)	72 %	58 %	59 %
Reintall per 31.03. ¹	213 753	215 144	212 868
Antall siidaandeler per 31.03. ¹	535	535	538
Antall tamreinlag per 31.03. ¹	4	4	4
Antall personer i siidaandelene per 31.03. ¹	3 329	3 304	3 307
Totalt antall slaktedyr per 31.03. ¹	74 564	76 598	62 600

Det fremgår av tabellen at tilførselen av midler til fondet i form av tildelinger over Reindrifftsavtalen, overføringer og tilleggsbevilgninger har økt de tre siste årene. I samme periode har resultatene vært tiltagende negative. Dette har i hovedsak sammenheng med godkjent bruk av fondets egenkapital, særlig i forbindelse med beitekrisen vinteren 2020. Parallelt med negative resultater og reduksjon i egenkapitalen er fondets ansvar redusert. Per 31.12.2020 er 72 prosent av egenkapitalen bundet i fondets ansvar. Videre fremgår det at reintall, antall siidaandeler og tamreinlag og antall personer i siidaandelene har vært relativt stabile de tre siste årene, mens antallet slaktedyr er betydelig høyere i 2019 og 2020 enn i 2018.

¹ Kilde Ressursregnskap for reindrifftsneringen. Tall per 31. mars for driftsåret som startet 1. april og avsluttes 31.mars.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Tildelingsramme

Tildelingsrammen for 2020 er 79,6 mill. kroner. Rammen består av avtalepartenes vedtatte tildelingsramme på 36,6 mill. kroner, en overføring på 0,35 mill. kroner fra kapittel 1151 post 79, tilleggsbevilgninger i forbindelse med beitekrisen 2020 på til sammen 30,0 mill. kroner og godkjent bruk av 12,67 mill. kroner av fondets egenkapital.

Tabell 2. Tildelingsramme de tre siste årene.

Tildelingsramme	2020	2019	2018
Vedtatt tildelingsramme	36 600 000	33 900 000	32 800 000
Overføringer til fondet	350 000	2 800 000	3 850 000
<i>Fra kapittel 1142 post 71</i>	0	2 800 000	2 550 000
<i>Fra kapittel 1151 post 75</i>	0	0	1 100 000
<i>Fra kapittel 1151 post 79</i>	350 000	0	200 000
Øvrige midler	42 670 000	3 321 000	1 900 000
<i>Tilleggsbevilgninger²</i>	30 000 000	0	0
<i>Bruk av fondets egenkapital³</i>	12 670 000	3 321 000	1 900 000
Sum tildelingsramme	79 620 000	40 021 000	38 550 000

² Tilleggsbevilgninger 2020: 20,0 mill. kroner jf. Prop. 73 S (2019-2020), og 10,0 mill. kroner jf. Prop. 117 S (2019-2020).

³ Godkjent bruk av fondets egenkapital 2020 for å dekke hhv. beitekrisen (10,0 mill. kroner), lærings- og omsorgsbaserte tjenester (1,57 mill. kroner) og tiltak konvensjonsbeiter (3,2 mill. kroner), fratrukket bruk av egenkapital 2019 lærings- og omsorgsbaserte tjenester (-1,1 mill. kroner) og HMS-tiltak i reindriften (-1,0 mill. kroner).

3.2 Vedtatte tildelinger

I 2020 er det vedtatt tildelinger for til sammen 78,6 mill. kroner. De største postene er beredskapsfond (41,0 mill. kroner), Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, heretter kalt utviklingsprogrammet (8,2 mill. kroner), markedstiltak (5,0 mill. kroner) og reinpramming (4,5 mill. kroner).

Tabell 3. Vedtatte tildelinger de tre siste årene.

Vedtatte tildelinger	2020	2019	2018
Vedtatt av avtalepartene	74 470 000	34 291 000	31 217 500
<i>Konfliktforebyggende tiltak</i>	1 500 000	1 450 000	1 450 000
<i>Utviklingsprogrammet</i>	8 200 000	8 200 000	8 200 000
<i>Fagbrevordningen</i>	2 500 000	2 766 000	2 000 000
<i>Markedstiltak</i>	5 000 000	5 000 000	5 000 000
<i>Tiltak konvensjonsbeiter</i>	3 200 000	3 255 000	2 550 000
<i>Reinpramming</i>	4 500 000	4 500 000	5 817 500
<i>Lærings- og omsorgsbaserte tjenester⁴</i>	2 970 000	1 570 000	1 850 000
<i>Reindriftens arealbrukskart</i>	0	300 000	300 000
<i>Nasjonalt klassifiseringssystem for reinkjøtt</i>	0	640 000	850 000
<i>Fjerning av gammelt gjerdemateriell</i>	800 000	1 000 000	1 000 000
<i>Reindriftsfaglig medvirkning</i>	0	200 000	200 000
<i>Optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt</i>	1 000 000	110 000	1 150 000
<i>Tilrettelegging distriktsplaner Nordland og Troms</i>	0	0	150 000
<i>Fremtidsrettet rein- og jordbruksdrift i Hedmark/Trøndelag</i>	0	0	500 000
<i>Gjennomgang tidligere utredninger kvinnerettede tiltak</i>	0	0	200 000
<i>Beredskapsfond</i>	41 000 000	2 000 000	0
<i>Etablering HMS-tjeneste i reindriften⁵</i>	1 000 000	1 000 000	0
<i>Fraktilskudd</i>	2 500 000	2 000 000	0
<i>Tilskudd til rapportering</i>	300 000	300 000	0
Vedtatt av fondsstyret og administrative tildelinger	4 098 840	5 628 000	6 204 200
<i>Forskning og utvikling</i>	500 000	150 000	3 158 000
<i>Kvinnerettede tiltak</i>	600 000	277 000	300 000
<i>Tiltak konvensjonsbeiter</i>	0	0	250 000
<i>Reinpramming⁶</i>	68 840	0	0
<i>Feltbarnehager</i>	80 000	87 000	120 000
<i>Transport</i>	139 000	0	400 000
<i>Reindriftsanlegg</i>	1 518 000	3 176 000	800 000
<i>Refusjon kursutgifter</i>	50 000	11 000	80 000
<i>Administrasjon RUF-styret</i>	60 000	120 000	100 000
<i>Økonomisk utvalg</i>	360 000	500 000	600 000
<i>Tap av rein</i>	141 000	0	0
<i>Juridisk bistand</i>	182 000	416 000	102 000
<i>Diverse⁷</i>	400 000	891 000	294 200
Sum vedtatte tildelinger	78 568 840	39 919 000	37 421 700

⁴ Lærings- og omsorgsbaserte tjenester: Avsatt 2,5 mill. kr i avtalen 2019/2020, fordelt med 1,1 mill. kr i 2019 og 1,4 mill. kr i 2020. Avsatt 3,5 mill. kroner i avtalen 2020/2021, fordelt med 1,57 mill. kroner i 2020 og 1,93 mill. kroner i 2021.

⁵ HMS-tjeneste i reindriften: Avsatt 2,0 mill. kr i avtalen 2019/2020, fordelt med 1,0 mill. kr i 2019 og 1,0 mill. kr i 2020.

⁶ Administrativt vedtatt tillegg for å dekke hele det siste prammedøgnet i 2020, se også kapittel 3.6.2.6.

⁷ Diverse 2020: Bokprosjekt (83 500 kr), leker for transport av rein (113 200 kr), bokprosjekt (70 000 kr), beitegransking og vegetasjonskartlegging (95 000 kr) og ubrukt del av tildelingsbudsjett (38 300 kr) som er tilbakeført til fondet, se kapittel 3.4.

3.3 Kostnader

Kostnadene i 2020 utgjør 80,7 mill. kroner, og gjelder utbetalinger av vedtatte tildelinger fra 2020 og tidligere år. De største postene er beredskapsfond (41,6 mill. kroner), utviklingsprogrammet (9,7 mill. kroner), markedstiltak (6,1 mill. kroner) og reinpramming (4,7 mill. kroner).

Tabell 4. Kostnader de tre siste årene.

Kostnader	2020	2019	2018
Konfliktforebyggende tiltak	1 500 000	1 450 000	1 450 000
Utviklingsprogrammet	9 700 000	6 850 000	14 700 000
Fagbrevordningen	2 500 000	3 766 000	1 000 000
Markedstiltak	6 078 650	5 082 326	4 264 193
Tiltak konvensjonsbeiter	2 720 000	3 215 700	2 799 170
Reinpramming	4 739 960	5 739 915	6 170 821
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	2 544 524	1 870 000	1 256 297
Reindriftens arealbrukskart	33 992	517 598	57 412
Nasjonalt klassifiseringssystem for reinkjøtt	0	663 706	827 350
Infrastrukturiltak for økt slaktning av rein	425 500	195 700	781 684
Fjerning gammelt gjerdemateriell	331 720	663 325	600 160
Organisasjonsutvikling NRL	0	0	375 000
Reindriftsfaglig medvirkning	60 000	75 000	0
Individmerking av rein	0	0	175 775
Optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt	634 500	1 394 700	325 500
Fremtidsrettet rein- og jordbruk i Hedmark og Trøndelag	0	500 000	0
Gjennomgang tidligere utredn. kvinnerettede tiltak	0	151 977	0
Beredskapsfond	41 579 812	313 354	0
Utarbeidelse av distriktsplaner i Nordland og Troms	97 463	0	0
Etablering HMS-tjeneste i reindriften	1 000 000	1 000 000	0
Frakttilskudd	2 386 590	2 006 490	0
Tilskudd til rapportering	307 504	206 620	0
Forskning og utvikling	1 165 815	2 188 695	2 761 500
Kvinnerettede tiltak	758 440	476 275	199 500
Feltbarnehager	31 000	75 000	60 000
Transport	138 861	207 924	411 580
Gjeterhytter	0	127 000	211 000
Reindriftsanlegg	685 450	2 487 078	262 668
Refusjon kursutgifter	48 807	2 750	34 654
Administrasjon RUF-styret	51 772	78 613	88 227
Økonomisk utvalg	367 159	435 933	581 098
Tap av rein	140 590	0	0
Juridisk bistand	233 000	208 000	102 000
Diverse ⁸	406 250	704 500	821 000
Sum kostnader	80 667 359	42 654 179	40 316 588

⁸ Diverse 2020: Seminar kriseberedskap (190 000 kroner), dokumentasjon av reindriftssamenes tidligere bruk av reinbeitedistriktene i Troms (92 000 kroner), tilskudd beitegransking Røros (47 500 kroner), bokprosjekt (41 750 kroner) og bokprosjekt (35 000 kroner).

3.4 Tilbakeførte tildelingen og omdisponerte midler

Tabellen under gir en oversikt over tilbakeførte tildelingen, som i 2020 utgjør til sammen 0,5 mill. kroner. Med tilbakeførte tildelingen menes vedtatte tildelingen som av ulike årsaker er tilbakeført til fondet. De største postene når det gjelder tilbakeførte tildelingen er forskning og utvikling (0,2 mill. kroner) og juridisk bistand (0,1 mill. kroner).

Tabell 5. Tilbakeførte tildelingen de tre siste årene.

Tilbakeførte tildelingen	2020	2019	2018
Infrastrukturtiltak for økt slakting	80 250	227 000	833 576
Individmerking av rein	0	0	124 225
Kompetansegivende kurs privat slakt og omsetning	0	114 400	0
Gjennomgang tidligere utredn. kvinnerettede tiltak	0	48 023	0
Forskning og utvikling	168 185	55 805	0
Kvinnerettede tiltak ⁹	60 551	26 713	30 000
Gjeterhytter	0	170 000	50 000
Reindriftsanlegg ⁹	87	300	38 277
Refusjon kursutgifter ⁹	9 443	0	45 346
Administrasjon RUF-styret ⁹	8 228	41 387	11 773
Økonomisk utvalg ⁹	-7 159	64 067	18 902
Feltbarnehager ⁹	52 000	0	60 000
Transport av rein ⁹	139	0	9 076
Tap av rein ⁹	410	0	0
Juridisk bistand ⁹	104 000	0	0
Diverse ⁹	38 300	228 700	100 000
Sum tilbakeførte tildelingen	514 434	976 395	1 321 175

Tabellen under gir en oversikt over omdisponerte midler. I 2020 er 0,35 mill. kroner omdisponert fra klassifiseringssystem for reinkjøtt til optisk klassifiseringssystem, etter avtale med Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL) som er prosjekteier for begge systemene. Bakgrunnen for omdisponeringen er at det ikke lenger er hensiktsmessig å skille mellom de to ordningene.

Tabell 6. Omdisponerte midler de tre siste årene.

Omdisponerte midler	2020	2019	2018
Klassifiseringssystem for reinkjøtt	-348 819	0	0
Optisk klassifiseringssystem	348 819	1 000 000	0
Fagbrevordningen	0	-1 000 000	0
Reinpramming	0	1 000 000	0
Reindriftsfaglig medvirkning	0	-1 000 000	0
Frakttilskudd	0	80 000	0
Tilskudd til rapportering	0	-80 000	0
Sum omdisponerte midler	0	0	0

⁹ Gjelder tilbakeførsel av ubenyttede midler avsatt i tildelingsbudsjett 2020. Når det gjelder Økonomisk utvalg, er det brukt 7 159 kroner mer enn det som var avsatt.

3.5 Fondets ansvar

Tabellen under gir en oversikt over fondets ansvar per 31.12. Med ansvar menes generelt det som er vedtatt, men foreløpig ikke utbetalt, tilbakeført eller omdisponert på de ulike ordningene¹⁰. Den 31.12.2020 utgjorde fondets ansvar 25,3 mill. kroner (31.12.2019: 27,7 mill. kroner). Det fremgår av tabellen at de største postene her er utviklingsprogrammet (7,5 mill. kroner), reindriftsanlegg (4,2 mill. kroner), fjerning av gammelt gjerdemateriell (3,6 mill. kroner) og markedstiltak (2,3 mill. kroner).

Tabell 7. Ansvar per 31.12. de tre siste årene.

Ansvar	2020	2019	2018
Utviklingsprogrammet	7 450 000	8 950 000	7 600 000
Fagbrevordningen	0	0	2 000 000
Markedstiltak	2 309 034	3 387 684	3 470 010
Tiltak konvensjonsbeiter	522 311	42 311	3 011
Reinpramming	852	8 685	20 936
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	733 146	307 670	607 670
Reindriftens arealbrukskart	241 507	275 500	493 098
Nasjonalt klassifiseringssystem for reinkjøtt	0	348 819	372 525
Infrastrukturtiltak for økt slakting av rein	557 000	1 062 750	1 485 450
Forprosjekt knyttet til metoder for reintelling	287 597	287 597	287 597
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	3 571 446	3 103 166	2 766 491
Kompetansegivende kurs i privat slakt og omsetning	0	0	114 400
Reindriftsfaglig medvirkning	244 637	304 637	1 179 637
Trollheimensaken	600 000	600 000	600 000
Tilrettelegging distriktsplaner Nordland og Troms	52 537	150 000	150 000
Fremtidsrettet rein- og jordbruksdrift Hedm./Trønd.	0	0	500 000
Gjennomgang tidligere utredn. kvinnerettede tiltak	0	0	200 000
Optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt	1 254 119	539 800	824 500
Etablering av HMS-tjeneste i reindriften	0	0	0
Beredskapsfond	1 106 835	1 686 646	0
Frakttilskudd	186 920	73 510	0
Tilskudd til rapportering	5 876	13 380	0
Forskning og utvikling	517 000	1 351 000	3 445 500
Kvinnerettede tiltak	435 021	654 012	880 000
Feltbarnehager	9 000	12 000	0
Transport	0	0	207 924
Gjeterhytter	112 500	112 500	409 500
Reindriftsanlegg	4 151 890	3 319 427	2 630 805
Refusjon kursutgifter	0	8 250	0
Juridisk bistand	104 000	259 000	51 000
Diverse ¹¹	838 950	883 500	925 700
Sum ansvar per 31.12.	25 292 177	27 741 843	31 225 754

¹⁰ Når det gjelder reinpramming, er innbetalt prammeavgift en del av det som er tildelt/avsatt. For denne ordningen inngår derfor innbetalt prammeavgift i beregningen av ansvar.

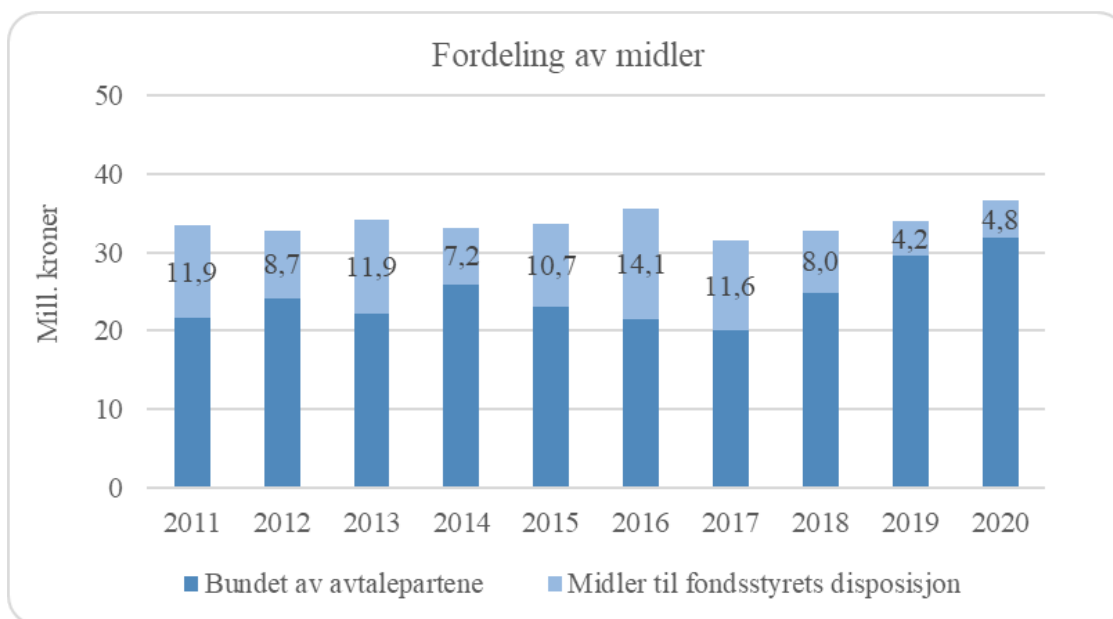
¹¹ Diverse 2020: bok om reindrift i Nordland (102 500 kr), planfaglig ressurs Snåsa kommune (200 000 kr), droneprosjekt (276 000 kr), dokumentasjon av reindriftssamenes tidligere bruk av reinbeitedistriktene i Troms (23 000 kr), bok om reinen (41 750 kr), leker for frakt av rein (113 200 kr), beitegranskning og vegetasjonskartlegging (47 500 kr) og bok om kvinner i reindriften (35 000 kr).

3.6 Vurdering av sentrale ordninger

Grunnlag for vurderingene er den økonomiske situasjonen per nå og utviklingen i den siste tiårsperioden. Innledningsvis ser vi på fordelingen av midler mellom avtalepartenes avsetninger og midler til fondsstyrets disposisjon. Deretter ser vi nærmere på sentrale ordninger som sorterer under henholdsvis avtalepartenes og fondsstyrets avsetninger.

3.6.1 Midler til fondsstyrets disposisjon

Figuren under viser utviklingen når det gjelder fordeling av fondsmidlene i den siste tiårsperioden.

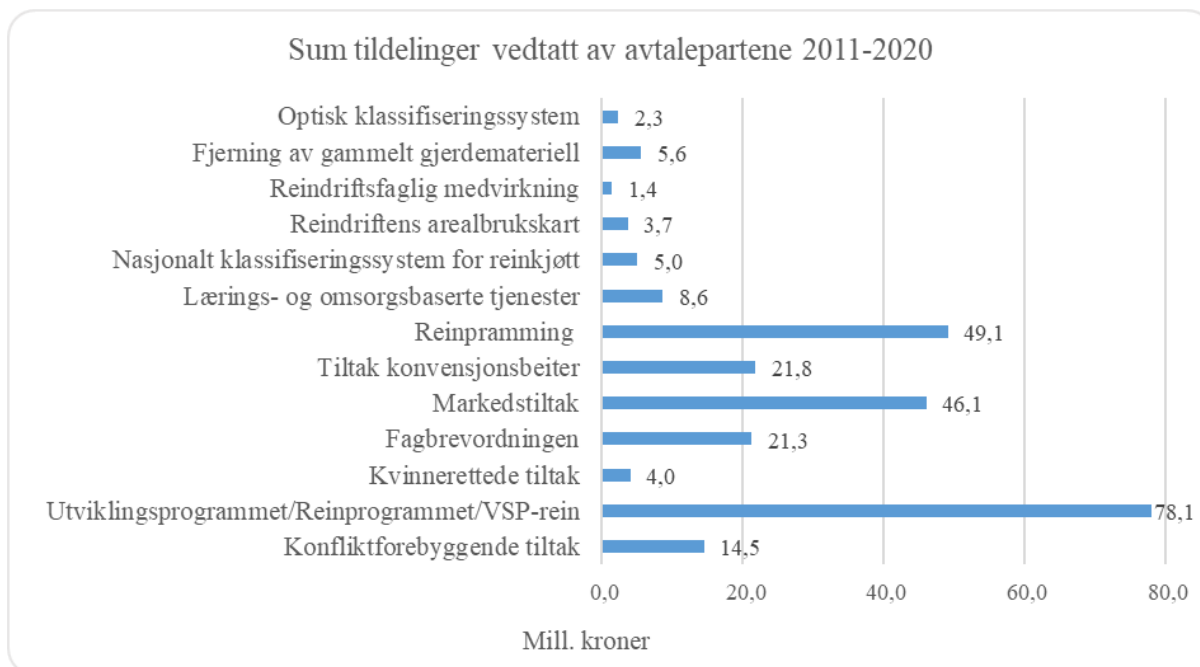

Figur 1. Fordeling av fondsmidler i den siste tiårsperioden.

Det fremgår av figuren at beløp og andel av fondsmidlene til styrets disposisjon har variert i perioden, og at andelen er betydelig redusert fra toppåret 2016 med 14,1 mill. kroner (39 prosent) til 4,23 mill. kroner (12 prosent) i 2019 og 4,8 mill. kroner (13 prosent) i 2020.

3.6.2 Avtalepartenes avsetninger

Figuren under viser en oversikt over tildelinger vedtatt av avtalepartene i den siste tiårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at kun ordninger som det er vedtatt tildelinger til i tre år eller mer i løpet av den siste tiårsperioden er med.

Figur 2. Sum tildelinger vedtatt av avtalepartene i den siste tiårsperioden.

Det går frem av figuren at utviklingsprogrammet, som opprinnelig ble kalt verdiskapingsprogrammet for reindrift (VSP-rein) deretter reinprogrammet, er den ordningen som avtalepartene har avsatt klart mest midler til i den siste tiårsperioden (78,1 mill. kroner). Avtalepartene har også avsatt betydelige midler til reinpramming (49,1 mill. kroner) og markedstiltak (46,1 mill. kroner).

3.6.2.1 Konfliktforebyggende tiltak

De ti siste årene er det avsatt til sammen 14,5 mill. kroner til ordningen konfliktforebyggende tiltak. Tilskudd kan innvilges til utøvere av reindrift og annen berørt part. Det er Statsforvalteren i Trøndelag som administrerer ordningen. Landbruks- og matdepartementet er klageorgan.

Primært gis tilskudd til bygging av gjerder som verner innmarksareal, kulturbeite, plantefelt og bebygde områder. Under spesielle forhold kan det gis tilskudd til andre tiltak som virker konfliktdepende. Det er blant annet gitt tilskudd til prosjekter knyttet til økt dialog mellom partene.

I 2020 er det innvilget tilskudd til ni tiltak, inklusive administrasjonsstøtte til statsforvalteren. Samlet vedtakssum for disse tiltakene er 2,4 mill. kroner. Av samlet vedtakssum er 1,8 mill. kroner utbetalt i 2020. Det foreligger ingen ubehandlede søknader.

Ifølge Statsforvalteren i Trøndelag fungerer ordningen med konfliktforebyggende tiltak bra. De viser til at det er gjennomført mange konfliktforebyggende tiltak i løpet av de siste årene, og at covid-19 kan ha påvirket antallet søknader i 2020.

3.6.2.2 Utviklingsprogrammet

Programmet som nå heter Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, ble etablert under navnet Verdiskapingsprogrammet for reindrift (VSP-rein). Første avsetning over Reindrifftsavtalen var på 7,0 mill. kroner og kom i 2001/2002. Fra og med denne avsetningen har avtalepartene øremerket årlige bevilgninger på 5,5-8,2 mill. kroner, til sammen 146,7 mill. kroner til programmet, hvorav 78,1 mill. kroner de ti siste årene. Innovasjon Norge (IN) administrerer ordningen, og i de årlige bevilgningene inngår midler til administrasjon.

Per 31.12.2020 står det en restsaldo på 7,5 mill. kroner til ordningen på RUF (se tabell 7). IN oppgir at 6,5 mill. kroner av denne summen er bundet i gitte tildelinger. Dette innebærer at 1,0 mill. kroner av ansvaret ikke er bundet. IN opplyser imidlertid at disse midlene inngår i budsjettet for 2021, som er godkjent av styringsgruppen for programmet.

Vi bemerker for øvrig at dagens system hvor midler overføres til utviklingsprogrammet etter utbetalingsanmodninger fra Innovasjon Norge, innebærer at det ikke er samsvar mellom tildelingsår og utbetalingsår. På den ene siden ser vi at dette er positivt i forhold til renteinntektene på fondet og i forhold til at det ikke overføres mer til IN enn det dokumenterte behovet innenfor hvert år. På den andre siden ser vi at det har betydning i forhold til kostnader, og dermed også for resultat, egenkapital og ansvar på fondet.

3.6.2.3 Fagbrevordningen

De ti siste årene er det avsatt til sammen 21,3 mill. kroner til fagbrevordningen fordelt mellom årlige avsetninger på 2,0-2,8 mill. kroner¹². Ordningen administreres av Opplæringskontoret i reindrift og duodji (OKRD), som er lokalisert i Kautokeino. Tildelingen brukes til å dekke lønnstilskudd for lærlinger i reindriffts-faget, samt 75 prosent av lønnskostnadene og 50 prosent av de øvrige driftskostnadene til OKRD.

Per 31.12.2020 er hele avsetningen brukt (null i ansvar per 31.12.2020, se tabell 7). Landbruksdirektoratet har sendt tilsagnsbrev til OKRD fra og med 2019 med føringer for tilskuddet. Rammene er dermed tydeligere og oppfølgingen bedre enn tidligere.

3.6.2.4 Markedstiltak

Det er avsatt til sammen 46,1 mill. kroner til markedstiltak de ti siste årene. Per 31.12.2020 er det en restsaldo på 2,3 mill. kroner til ordningen (se tabell 7). Dette gjelder markedstiltak for andre halvår 2020 som utbetales tidlig i 2021.

Midlene til markedstiltak er kanalisert gjennom Markedsutvalget for reinkjøtt. Utvalget består av fem representanter fra henholdsvis NRL, Private reinslakteriers landsforbund (PRL) og LMD. Markedsutvalgets primær oppgave er å drive generisk markedsføring av reinkjøtt i sin videste forstand. Markedsutvalget har Matprat som strategisk samarbeidspartner, og arbeider langsiktig sammen med dem for å øke etterspørselen etter reinkjøtt.

---

¹² I 2019 ble det i tillegg til avsetningen på 2,0 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2018/2019 avsatt 0,8 mill. kroner fra fondets egenkapital. Frem til og med 2018 var avsetningene på 2,0 mill. kroner årlig. I 2020 var avsetningen 2,5 mill. kroner.

Markedet for reinkjøtt har gjennom flere år vært i en positiv utvikling, men det er en skjør balanse som krever vedlikehold gjennom markedsføring. Prisene til reineier har økt betydelig siden 2012. De siste årene har markedsutvalget brukt om lag 3,3 mill. kroner årlig til kampanjer på digitale flater. Andre tiltak er blant annet deltakelse på matfestivaler, særskilte møter med reindrifstungdom og reinkjøttkonferansen sammen med utviklingsprogrammet. I 2020 rakk markedsutvalget å være med på Smak 2020 i perioden 6.-9. mars, rett før landet stengte ned på grunn av covid-19. Markedsutvalget valgte sammen med utviklingsprogrammet å finansiere to episoder av matprogramserien «En bit av Norge», som er filmet i to ulike reindrifsområder i Norge.

Per 31.12.2020 er det 420 tonn reinkjøtt på lager. Dette er 227 tonn (35 prosent) mindre enn per 31.12.2019 (647 tonn). Vi forventer på bakgrunn av lagertall, økte kjøttpriser til reineier og øvrige positive effekter av ulike markedstiltak at det også i årene fremover vil være behov for avsetninger til denne ordningen. Hvor store avsetningene bør være, avhenger av den til enhver tid gjeldende markeds- og lagersituasjon.

3.6.2.5 Tiltak konvensjonsbeiter

Med grunnlag i RUF-forskriftens kapittel 6 kan reinbeitedistrikter, siidaer, siidaandeler og reineiere som er forhindret fra å bruke sine tradisjonelle beiteområder i Sverige som følge av at reinbeitekonvensjonen av 1972 mellom Norge og Sverige er opphevet, få tilskudd til føring og flytting av rein samt andre nødvendige tiltak. Dette gjelder reinbeitedistrikter som var omfattet av konvensjonen.

Saksbehandlingen etter kapittel 6 er delegert til Landbruksdirektoratet, se § 1-9 andre ledd.

Per 31.12.2020 gjenstår en rest på 0,5 mill. kroner til denne ordningen (se tabell 7). Mindreforbruket skyldes at ikke alle som omfattes av ordningen har søkt om tilskudd, og at ett av reinbeitedistriktene som omfattes søkte så sent i desember at tilskuddet ikke er utbetalt før etter årsskiftet.

Forventet behov for å finansiere ordningen i 2021 under forutsetning av at dagens vilkår og satser gjelder, er 3,24 mill. kroner. Spesifisert behov er vist i tabell 8.

Tabell 8. Forventet årlig behov til tiltak konvensjonsbeiter etter gjeldende forskrift.

Reinbeitedistrikt	Antall rein på konvensjonsbeite (antall)	Tilskudd 400 kroner per rein (kroner)
Hjerttind/Altevatn	1 500	600 000
Byrkije	1 500	600 000
Saltfjellet	1 500	600 000
Gielas	1 500	600 000
Helligskogen	1 100	440 000
Ildgruben	1 000	400 000
Totalt	8 500	3 240 000

3.6.2.6 Reinpramming

Prammingen i 2020 ble gjennomført på bakgrunn av avtale med 2 Marine AS. Prisen per prammedøgn var den samme som i 2019 (122 500 kroner inkl. mva.), mens prisen for opp- og nedrigging var 50 prosent lavere i 2020 (437 500 kroner inkl. mva.) enn i 2019 (875 000 kroner inkl. mva.). I statsforvalterens seilingsplan var det avsatt totalt 30 prammedøgn til

gjennomføring av prammingen, fordelt mellom 17 døgn om våren og 13 døgn om høsten. Både vårens og høstens pramming ble gjennomført etter oppsatt seilingsplan, og innenfor 30 prammedøgn totalt. Årets avsetning på 4,5 mill. kroner dekket noe over 29 prammedøgn, slik at det i utgangspunktet var behov for å bruke av innbetalt prammeavgift for 2020 for å dekke resterende del av det siste prammedøgnet. Konsekvensen av dette ville imidlertid vært at statsforvalteren da ikke ville fått refundert sine administrasjonskostnader for prammingen fullt ut. Det ble derfor avsatt 68 840 kroner administrativt og innenfor midlene til RUF-styrets disposisjon til reinpramming for å dekke resterende del av det siste prammedøgnet (se tabell 3).

3.6.2.7 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester

Første avsetning til Lærings- og omsorgsbaserte tjenester over Reindrifftsavtalen var på 0,35 mill. kroner og kom i 2012/2013. Fra og med denne avsetningen har avtalepartene bevilget til sammen 8,6 mill. kroner til Lærings- og omsorgsbaserte tjenester over RUF. Statsforvalteren i Troms og Finnmark administrerer ordningen, og i de årlige bevilgningene inngår midler til administrasjon.

Per 31.12.2020 er det en restsaldo på 0,7 mill. kroner til ordningen (se tabell 7). Dette gjelder i hovedsak andre halvdel av innvilgede etableringstilskudd på 50 000 kroner og investeringstilskudd på 100 000 kroner, som er holdt tilbake til tilskuddsmottakerne har sendt inn regnskap og annen dokumentasjon. Det er over tid brukt mer enn det som har vært avsatt til denne ordningen. Dette har vært løst ved å forskuttere bruk av midler som er avsatt fremover i tid. I Reindrifftsavtalen 2020/2021 som i utgangspunktet gjelder for budsjettåret 2021, er det avsatt 3,5 mill. kroner til lærings- og omsorgsbaserte tjenester. Denne avsetningen er fordelt med 1,57 mill. kroner i 2020 og 1,93 mill. kroner i 2021. Forøvrig har Landbruksdirektoratet fra og med 2019 sendt tilsagnsbrev til Statsforvalteren i Troms og Finnmark med rammer og betingelser for utbetaling av tilskudd og med krav til rapportering. Rammene er dermed tydeligere og oppfølgingen bedre enn tidligere.

3.6.2.8 Reindrifftsens arealbrukskart

Avtalepartene har avsatt til sammen 3,7 mill. kroner til reindrifftsens arealbrukskart fordelt mellom 1,5 mill. kroner i sluttprotokoll til Reindrifftsavtalen 2014/2015, 1,6 mill. kroner i sluttprotokoll til Reindrifftsavtalen 2015/2016, 0,3 mill. kroner i avtalen 2017/2018 og 0,3 mill. kroner i avtalen 2018/2019.

Per 31.12.2020 er det utbetalt til sammen 3,5 mill. kroner, slik at restsaldoen per 31.12.2020 er 0,2 mill. kroner (se tabell 7). Disse midlene er foreslått brukt til å finansiere opplæringssamlinger for de av distriktene som ikke har fått opplæring i bruk av systemet hittil, samt til å videreutvikle applikasjonen som administrerer brukerne av systemet, såkalt autentisering og autorisasjon.

Vi legger til grunn at restsaldoen per 31.12.2020 vil være tilstrekkelig til å slutføre prosjektet.

3.6.2.9 Fjerning av gammelt gjerdemateriell

Avtalepartene har avsatt til sammen 5,6 mill. kroner til fjerning av gammelt gjerdemateriell, fordelt mellom 1,8 mill. kroner i sluttprotokoll til avtalen 2015/2016, 1,0 mill. kroner i avtalen 2016/2017, 1,0 mill. kroner i avtalen 2017/2018, 1,0 mill. kroner i avtalen 2018/2019 og 0,8 mill. kroner i avtalen 2019/2020. Avsetningene gjelder henholdsvis Nordland og Troms, Nord-Trøndelag, Vest-Finnmark, Øst-Finnmark og Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområder.

Formålet med ordningen er å bidra til fjerning av reindriftens gamle gjerdemateriell, som er eller kan være til hinder eller skade for vilt og personer som ferdes i naturen. Det er statsforvalteren i de tilskuddsberettigede reinbeiteområdene som behandler søknader om tilskudd. Ordningen er tidsbegrenset til det enkelte avtaleår. Søknadsfristen har vært 30. juni året etter avsetningen i den enkelte reindrifftsavtale. Statsforvalterne har likevel gitt frister utover avtaleperioden til å foreta selve fjerningen, og tilskudd utbetales ikke før fjerningen er dokumentert utført.

Per 31.12.2020 er det utbetalt til sammen 2,0 mill. kroner. Dette innebærer at restsaldoen per 31.12.2020 er 3,6 mill. kroner (se tabell 7). Av denne summen er 1,9 mill. kroner bundet i gitte tildelinger i de ovennevnte reinbeiteområdene per 31.12.2020, men alle søknadene er ikke ferdigbehandlet.

3.6.2.10 Reindrifftsaglig medvirkning i regional forvaltning

I forbindelse med avvikling av områdestyrene og overføring av den regionale forvaltningen av reindriften til statsforvalteren, ble det besluttet at statsforvalteren skal etablere ordninger som legger til rette for samisk og reindrifftsaglig medvirkning i den regionale forvaltningen. Avtalepartene har sett det som viktig at reindrifftsavtalen legger til rette for gjennomføring av møter mellom reindriften og statsforvalteren. Med dette som utgangspunkt, er det avsatt midler over RUF fra og med avtalen 2015/2016 for å gi reindriften mulighet til å få dekket sine reiseutgifter for å delta på møter i regi av statsforvalteren.

Det er avsatt til sammen 1,4 mill. kroner til ordningen etter at den ble etablert (2015/2016: 0,5 mill. kroner, 2016/2017: 0,5 mill. kroner, 2017/2018: 0,2 mill. kroner og 2018/2019: 0,2 mill. kroner). Som følge av at den er lite brukt, ble 1,0 mill. kroner omdisponert fra ordningen til ordningen optisk klassifisering av rein i 2019 (se tabell 8). Restsaldoen per 31.12.2020 er 0,2 mill. kroner (se tabell 7).

Statsforvalterne har vært under omorganisering, slik at dette har blitt nedprioritert. I 2019 har imidlertid både Statsforvalteren i Trøndelag (tilskudd utbetalt i 2019) og Statsforvalteren i Nordland (tilskudd utbetalt i 2020) gjennomført samlinger med sikte på reindrifftsaglig medvirkning og deltakelse i regional forvaltning. Statsforvalteren i Troms og Finnmark skulle etter planen avholde en samling i mars 2020, men denne ble avlyst som følge av covid-19-pandemien, og det er ikke avklart når samlingen kan finne sted. Når samlingen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark er avholdt og tilskuddet utbetalt, vil det ikke være mer midler igjen på denne ordningen.

3.6.2.11 Nasjonalt klassifiseringssystem og optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt

I den siste tiårsperioden er det (etter omdisponeringer) avsatt til sammen 7,3 mill. kroner til nasjonalt klassifiseringssystem og optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt. Etter avtale med NRL som er prosjekteier for begge disse systemene, er saldo for prosjektet nasjonalt klassifiseringssystem omdisponert til optisk klassifiseringssystem i 2020 (se tabell 6), slik at hele den samlede restsaldoen på 1,3 mill. kroner per 31.12.2020 er å finne under prosjektet optisk klassifiseringssystem for reinkjøtt (se tabell 7). Bakgrunnen for omdisponeringen er at det ikke lenger er hensiktsmessig å skille mellom de to systemene, og at det er optisk klassifiseringssystem som gjelder nå og i årene fremover.

NRL oppgir at det er behov for restsaldoen per 31.12.2020 til drift av det optiske klassifiseringssystemet.

3.6.2.12 Nye ordninger under avtalepartenes avsetninger

Beredskapsfond

I Reindrifftsavtalen 2018/2019 er det etablert et kriseberedskapsfond på 2,0 mill. kroner. I avtalen 2019/2020 er det avsatt ytterligere 1,0 mill. kroner, og i forbindelse med beitekrisen vinteren 2020 er det avsatt henholdsvis 10,0 mill. kroner av fondets egenkapital og gitt tilleggsbevilgninger på til sammen 30,0 mill. kroner til beredskapsfondet. Dette innebærer at det er avsatt til sammen 43,0 mill. kroner til fondet i 2019 og 2020. Formålet med fondet er å forhindre omfattende tap av rein eller andre store dyrevelferdsmessige utfordringer ved beitekriser, der reinbeitedistriktets eller tamreinlagets eget kriseberedskapsfond ikke er tilstrekkelig til gjennomføring av nødvendige tiltak.

Statsforvalteren behandler søknader om midler etter denne ordningen, men skal innhente uttalelse fra kriseberedskapsutvalget før vedtak treffes.

Av avsetningen på 43,0 mill. kroner er 41,9 mill. kroner brukt, slik at restsaldoen per 31.12.2020 er 1,1 mill. kroner (se tabell 7). I 2019 var det en utbetaling fra beredskapsfondet (0,3 mill. kroner). Denne gjaldt transport av rein fra sommerbeite på Sørøya i Vest-Finnmark reinbeiteområde. Alle utbetalingene fra beredskapsfondet i 2020 gjelder beitekrisen vinteren 2020, og er spesifisert i tabell 9.

Tabell 9. Utbetalinger fra beredskapsfondet i 2020.

Utbetalinger fra beredskapsfondet	Kroner
Helikoptertransport av fôr	16 313 233
Transport av fôr Røde Kors mv.	580 951
Tilskudd til innkjøp og uttransportering av fôr Polmak/Varanger	1 109 884
Tilskudd til innkjøp og uttransportering av fôr Karasjok	7 338 810
Tilskudd til innkjøp og uttransportering av fôr Vest-Finnmark	14 178 451
Tilskudd til innkjøp og uttransportering av fôr Troms	961 645
Tilskudd til innkjøp og uttransportering av fôr Nordland	1 096 838
Totalt	41 579 812

Etablering av HMS-tjeneste i reindriften

I Reindrifftsavtalen 2019/2020 er det avsatt 2,0 mill. kroner til etablering av en HMS-tjeneste i reindriften. Denne avsetningen er fordelt med 1,0 mill. kroner i 2019 og 1,0 mill. kroner i 2020, og gjelder første del av et treårig pilotprosjekt i samarbeid med Norsk landbruksrådgivning (NLR).

Hele avsetningen på 1,0 mill. kroner for 2019 og 1,0 mill. kroner for 2020 er utbetalt til NLR. NLR har fått tilsagnsbrev for 2019/2020 og har rapportert på bruken av midlene i 2020. På grunn av at prosjektet kom senere i gang enn planlagt og at aktiviteten er redusert som følge av covid-19-pandemien, er det et mindreforbruk og prosjektet er forsinket. NLR bemerker at det ikke er grunnlag for å si at det er behov for mindre midler til prosjektet, men at det kan være aktuelt å forlenge prosjektet ut 2022 innenfor avtalt kostnadsramme på 2,0 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2019/2020 og 2,0 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2020/2021.

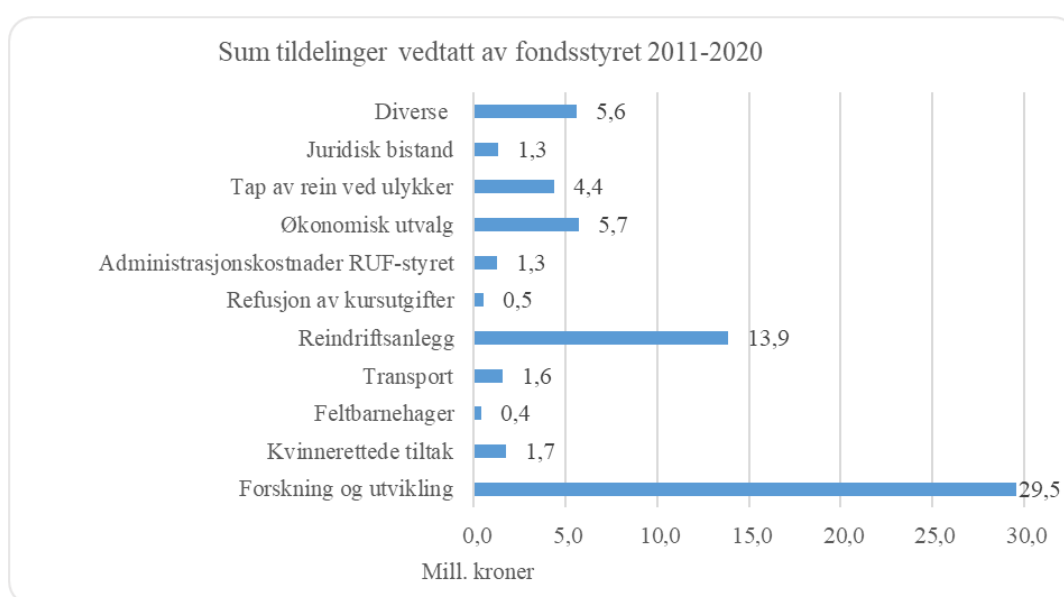
Frakttilskudd og tilskudd til rapportering

Fra og med 2019 er ordningene med frakttilskudd og tilskudd til rapportering flyttet fra direkte tilskudd til RUF. Per 31.12.2020 er det en restsaldo på henholdsvis 186 920 kroner og 5 876 kroner til de to ordningene (se tabell 7).

Det er hensiktsmessig også i fortsettelsen å ha disse to ordningene tilknyttet fondet.

3.6.3 Fondsstyrets avsetninger

Figuren under viser en oversikt over tildelinger vedtatt av fondsstyret (inkl. vedtak delegert til sekretariatet) i den siste tiårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at kun ordninger som det er vedtatt tildelinger til i tre år eller mer i løpet av den siste tiårsperioden, er med.

Figur 3. Sum tildelinger vedtatt av fondsstyret i den siste tiårsperioden.

Det går frem av figuren at forskning og utvikling (29,5 mill. kroner) og reindriftsanlegg (13,9 mill. kroner) er de ordningene som fondsstyret har avsatt mest midler til i den siste tiårsperioden. Reindriftsanlegg gjelder nyinvesteringer/nybygg, utvidelser og større ombygginger av slakteanlegg og permanente gjerder-/anlegg. Når det gjelder samleposten diverse, omfatter den bl.a. lekter for transport av rein, beitegransking og vegetasjonskartlegging, miniseminar om kriseberedskap, droneprosjekter, utredninger vedr. mobile reinslakterier, bokprosjekter, filmprosjekter, kompetansehevingsprosjekter, utvikling av alternative fôrtyper, enhet for mekanisert fôring av rein og støtte til reindriftskonferanser, dialogkonferanser og økonomikurs.

Tabellen under viser fordeling av antall innvilgede søknader innenfor hver av ordningene som sorterer under fondsstyrets avsetninger i den siste femårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at administrasjon av RUF-styret og Økonomisk utvalg ikke er med, ettersom dette gjelder administrasjon av ordninger og ikke søknader. Det fremgår av tabellen at det i den siste femårsperioden er innvilget flest søknader innenfor ordningen refusjon av kursutgifter.

Tabell 10. Antall innvilgede søknader under fondsstyrets avsetninger i den siste femårsperioden.

Antall innvilgede søknader	2020	2019	2018	2017	2016	Totalt
Forskning og utvikling	2	1	7	8	11	29
Kvinnerettede tiltak	7	4	0	4	1	16
Feltbarnehager	4	6	3	7	1	21
Transport	2	0	4	2	2	10
Reindriftsanlegg	6	4	4	1	7	22
Refusjon kursutgifter	23	2	12	22	8	67
Tap av rein	1	0	0	2	0	3
Juridisk bistand	4	5	1	3	0	13
Diverse	4	6	4	7	4	25
Sum ant. innvilgede søknader	53	28	35	56	34	206

I 2020 er to søknader om midler til forskning og utvikling innvilget. Disse gjelder henholdsvis 260 000 kroner til prosjektet Utvikling av smakelig kraftfôr til bruk som startfôr ved krisefôring av reinsdyr, og 225 000 kroner til prosjektet Undersøke forekomst av skrantesjuka-prioner i perifere vev hos norske hjortedyr med RT-QuIC og PMCA.

De sju innvilgede søknadene om tilskudd til kvinnerettede tiltak i 2020 gjelder følgende:

- ✓ Avholdelse av kurs for barn i siidaen slik at de utvikler nødvendige kunnskaper og ferdigheter til å utøve reindriftens daglige gjøremål, 69 000 kroner.
- ✓ Økt verdiskaping og robusthet i familiens reindrift, 170 000 kroner.
- ✓ Digitalisering av matoppskrifter, 114 000 kroner.
- ✓ Etableringsstøtte kvinnenettverk, 75 000 kroner (nettverket er senere avviklet og utbetalt andel av tilskuddet er tilbakebetalt).
- ✓ Borat Davvin – Spis i nord, 230 000 kroner.
- ✓ Produksjon av film om å lage seletøy for rein, 75 000 kroner.
- ✓ Ferdigstilling av røykovn, 55 949 kroner.

De fire innvilgede søknadene om tilskudd til feltbarnehager i 2020 gjelder feltbarnehager i henholdsvis Polmak/Varanger, Karasjok østre sone, Kautokeino østre sone og Nord-Trøndelag (innvilget fra 4 000 kroner til 18 000 kroner per sak).

De to innvilgede søknadene i 2020 til transport gjelder tilskudd til transportkasser (henholdsvis 76 767 kroner og 62 094 kroner).

De seks innvilgede søknadene om midler til reindriftsanlegg i 2020 gjelder følgende:

- ✓ Gjerdeanlegg, 323 900 kroner.
- ✓ Vei til gjerdeanlegg, 31 000 kroner.
- ✓ Utvidelse og ombygging av gjerdeanlegg, 41 163 kroner.
- ✓ Gjerdeanlegg, 1 006 500 kroner.
- ✓ Gjerdeanlegg, 28 350 kroner.
- ✓ Ombygging av gjerdeanlegg/beitehage, 87 000 kroner.

De 23 innvilgede tilskuddene til refusjon av kursutgifter i 2020 gjelder i hovedsak kurs i antiparasittbehandling av rein (innvilget fra 210 kroner til 5 998 kroner per sak).

Den ene innvilgede søknaden om tilskudd ved tap av rein i 2020 gjelder tap av rein ved hjernemarkutbrudd (140 590 kroner).

Alle de fire innvilgede søknadene om tilskudd til juridisk bistand gjelder saker som berører vern av reindriftens beitearealer (innvilget fra 25 000 kroner til 104 000 kroner per sak).

De fire innvilgede søknadene til diverse i 2020 gjelder følgende:

- ✓ Bokprosjektet Reinen, 83 500 kroner.
- ✓ Innkjøp av lekter til transport av rein, 113 200 kroner.
- ✓ Bokprosjektet Kvinner i reindriften, 70 000 kroner.
- ✓ Beitegransking/vegetasjonskartlegging, 95 000 kroner.

3.6.3.1 *Forskning og utvikling*

De ti siste årene har fondsstyret avsatt 29,5 mill. kroner til forskning og utvikling (FoU). Ansvarer per 31.12.2020 er 0,5 mill. kroner (se tabell 7), og gjelder vedtatte tildelinger i perioden 2018-2020.

FoU-midlene skal bidra til at de til enhver tid gjeldende reindriftspolitiske mål nås. RUF skal legge til rette for å frembringe ny og anvendbar kunnskap som er til nytte for reindriftsnæringen, og medvirke til at kunnskapen blir kjent for næringen, forvaltningen og samfunnet for øvrig.

De senere årene har andel og beløp av fondsmidlene til styrets disposisjon blitt betydelig redusert (se figur 1), og dette byr særlig på utfordringer for styret når det gjelder å prioritere midler til FoU. I 2020 fant styret at det kunne lyses ut 0,5 mill. kroner til nye FoU-prosjekter. Det kom inn fire søknader, hvorav to på til sammen 485 000 kroner ble innvilget (se kapittel 3.6.3). For å legge til rette for å frembringe ny og anvendbar kunnskap til nytte for reindriftsnæringen på en forutsigbar og god måte er det ønskelig at partene ved fremtidige reindrifftsavtaleforhandlinger øker andel og beløp av fondsmidlene som står til disposisjon for fondsstyret.

3.6.3.2 *Kvinnerettede tiltak*

Med grunnlag i RUF-styrets retningslinjer i sak 48/18, se RUF-forskriften § 1-6 andre ledd bokstav f, kan kvinner i reindriften søke om tilskudd til kvinnerettede tiltak. Formålet er å fremme likestilling og styrke kvinnens stilling i reindriften.

Prosjektet «Kvinnerettede tiltak i reindriftsnæringen» ble igangsatt av Kommunal- og regionaldepartementet i 1999. Prosjektet ble videreført som en ordning over reindrifftsavtalen mellom staten og NRL i 2001. Til og med Reindrifftsavtalen 2013/2014 er det avsatt øremerkede midler til denne ordningen. Fra 2014/2015 ble avtalepartene enige om at det ikke skulle øremerkes særskilte midler til kvinnerettede tiltak. Dette innebærer imidlertid ikke en avvikling av ordningen. Reindriftskvinner kan fortsatt søke RUF om prosjektmidler.

Opp gjennom tidene har kvinnene hatt sin selvstendige plass i den tradisjonelle reindriftsfamilien. Kvinnene har ikke nødvendigvis hatt de samme arbeidsoppgaver som menn, men deres rolle har vært og er fortsatt av stor betydning. Báikedoallu (husholdssammenslutning) og siidadoallu (arbeid med flokken) er like viktige i reindriften, og er gjensidig avhengig av hverandre. Disse elementene utgjør helheten i den samiske reindriften.

I dagens samfunn har ofte kvinnene arbeid utenfor reindriften, og det blir derfor begrenset tid til å videreføre og ivareta viktige tradisjoner og verdier. Likevel innehar kvinner fortsatt en viktig rolle og funksjon i familiens reindriftnæring og siidaens fellesskap. Kvinner er i hovedsak til stede ved arbeidskrevende perioder i reindriften, i tillegg til at mange har det administrative ansvaret i siidaen. Ved at mange kvinner jobber utenfor reindriften, blir kontinuiteten i kvinners tradisjonelle arbeidsoppgaver svekket. Dette fører igjen til at helheten i den familiebaserte næringen ikke blir ivaretatt godt nok. Kvinner er en viktig ressurs i forhold til organisering av familiens næringsvirksomhet gjennom å være til stede i den praktiske reindriften i de ulike årstidene i siidaen. Samtidig kan kvinner bidra til utvikling av nye tjenester og verdiskaping i tradisjonsbasert reindrift. Det er med bakgrunn i dette samfunnsnyttig å yte tilskudd for å fremme likestilling og styrke kvinnens stilling i reindriften for å kunne videreføre og ivareta viktige samiske tradisjoner, slik at de ikke forsvinner.

De siste årene har det vært få søknader. I 2020 kom det inn seks søknader. Fem av disse ble innvilget, hvorav en ble trukket tilbake av søker. I tillegg til de fem søknadene fra 2020 som ble innvilget, ble også to søknader som kom inn i oktober 2019 ferdigbehandlet og innvilget i 2020, slik at totalt antall innvilgede søknader i 2020 var sju.

Selv om det har vært få søknader de siste årene, er det med bakgrunn i formålet med ordningen og politiske målsettinger og føringer, likevel viktig at RUF viderefører årlige avsetninger til kvinnerettede tiltak.

3.6.3.3 Transport

Transport av rein er et praktisk tiltak som det kan gis støtte til etter RUF-forskriften § 1-6 andre ledd bokstav b, jf. § 1-7, jf. § 1-1. Vilkårene er at tiltaket er utviklende for reindriften, og vil fremme reindriften for hele distriktet eller området, ikke kun den enkelte siidaandel. Det er innvilget støtte til innkjøp og bygging av transportkasser.

I 2020 har det kommet inn fem søknader, hvorav to er innvilget, en er avslått og to ikke vil være ferdigbehandlet før i 2021. Transportkassene varierer i størrelse, og dermed også i hvor mange rein som kan transporteres i dem. Formålet er å transportere til slakt, til sommer- eller vinterbeiter, bort fra jernbanelinjen, i forbindelse med skilling med mer. Flere siidaandeler har ofte fellestransport.

Det innvilges derimot ikke midler til transport som må anses å være en del av den ordinære driften i siidaen, ettersom det er et vilkår at tiltaket bidrar til å *utvikle* reindriftnæringen se § 1-1. Det innvilges for eksempel ikke tilskudd til å dekke utgifter til transport av rein med trailer når pramming ikke er tilgjengelig.

3.6.3.4 Reindriftnanlegg

Med grunnlag i RUF-forskriften kapittel 3 kan siidaandeler, siidaer, reinbeitedistrikter og tamreinlag søke om tilskudd til reindriftnanlegg. Med reindriftnanlegg menes slakteanlegg og permanente gjerder og gjerdeanlegg. Tilskudd gis til dekning av nærmere angitte kostnader i forbindelse med nyinvesteringer/nybygg, utvidelser og større ombygginger. Søknad om tilskudd må fremmes før byggearbeidene er påbegynt. Det gis ikke tilskudd til generelt vedlikehold av reindriftnanlegg.

For 2020 er det avsatt og bevilget 1,5 mill. kroner til reindriftnanlegg fordelt mellom seks søknader.

Vi bemerker for øvrig at ved forhandlingene om Reindriftsavtalen 2013/2014 ble avtalepartene enige om å legge til rette for en oppgradering av infrastrukturen knyttet til uttak av slaktedyr, og at behovet for utviklings- og investeringstiltak i reindriften skulle utredes. Dette ble da gjort, og i etterkant av denne utredningen er det bevilget til sammen 16,1 mill. kroner til infrastrukturtiltak for økt slakting av rein i perioden 2013-2015. Per i dag er det fortsatt 0,6 mill. kroner som ikke er utbetalt, som følge av at ikke alle prosjektene er ferdigstilt enda (se tabell 7), og til sammen 1,2 mill. kroner er tilbakeført til fondet fordi midlene ikke er brukt. Vi vil derfor påpeke at det er fullt mulig å søke midler til utviklings- og investeringstiltak i reindriften uten en ny tilsvarende kartlegging og øremerking av midler. Erfaring tilsier at det er bedre både for næringen og for forvaltningen om midler til reindriftsanlegg fordeles mer naturlig over lengre tid og etter behov, enn at en kartlegging utløser et stort antall søknader på kort tid. Dette forutsetter imidlertid at det avsettes mer midler til fondsstyrets disposisjon. Vi ser at med utviklingen de senere årene er det ikke rom for å finansiere større reindriftsanlegg.

3.6.3.5 Juridisk bistand

Med grunnlag i RUF-styrets retningslinjer i sak 48/18, se RUF-forskriften § 1-6 andre ledd bokstav a, kan reinbeitedistrikter og siidaer få tilskudd til juridisk bistand i forbindelse med arbeid med vern av beitearealer.

Søkere kan få innvilget tilskudd til juridisk bistand for inntil 50 timer i saker uten domstolsbehandling, inntil 100 timer i saker med domstolsbehandling og inntil 50 timer for hver ankeinstans i saker med domstolsbehandling i flere instanser. Tilskudd beregnes på bakgrunn av den til enhver tid gjeldende offentlige salærsats. I 2020 var salærsatsen 1 060 kroner per time. I tillegg til rene utgifter til advokat omfatter tilskuddet utgifter til rettsgebyr, partens reiseutgifter mv.

I 2020 er det innvilget fire søknader om juridisk bistand på til sammen 0,3 mill. kroner. Sakene gjelder bistand i forbindelse med saker om inngrep i reindriften beitearealer. Søknadsskjema for ordningen, med veiledning til utfylling og sjekkliste for nødvendig dokumentasjon er tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettsider.

På bakgrunn av det ovennevnte og et økende omfang av inngrep i reinbeiteområder forventer vi at flere distrikter vil søke om midler til juridisk bistand i årene fremover.

3.6.3.6 Tap av rein i ulykker

Med grunnlag i RUF-forskriften kapittel 2 kan siidaandeler og tamreinlag søke om tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker. Med ulykker menes her en uforutsigbar og akutt hendelse som fører til at et større antall rein omkommer, og som ikke med en rimelig innsats kunne vært forhindre av reineier. Dette kan eksempelvis være drukning, snøskred, ras og akutt sykdomsutbrudd.

Tap av rein som er forårsaket av låste eller nedslitte beiter, lavt slakteuttak eller rovdyr regnes ikke som ulykker i denne sammenheng.

Ordningen med støtte ved omfattende tap av rein i ulykker er en viktig ordning på fondet. I den siste tiårsperioden er det bevilget til sammen 4,4 mill. kroner til ordningen fordelt mellom åtte saker. De to siste er fra 2020 og 2017, og gjelder henholdsvis tap av rein ved hjernemarkutbrudd og tap av rein ved rasulykke.

Ved å sette av en buffer/ufordelte midler i de årlige tildelingsbudsjettene tar RUF-styret høyde for at det skal finnes midler til å dekke uforutsette saker – særlig når det gjelder tap av rein. Vi påpeker derfor at det er avgjørende for at det skal finnes midler når en ulykke inntreffer, at midlene til fondsstyrets disposisjon er tilstrekkelige.

3.6.3.7 Diverse

Under posten diverse sorterer prosjekter etter forskriften § 1-6 andre ledd, som ikke er omtalt over. Eksempler fra de senere årene er innkjøp av lekter for transport av rein, beitegransking og vegetasjonskartlegging, miniseminar om kriseberedskap, droneprosjekter, økonomikurs, enhet for mekanisert fóring av rein, høringsuttalelse og prioritetskart, utredning mobilt slakteri, utarbeidelse/rullering distriktsplaner, lagringsstabil reinfór av lav, reinfór av bjørkeblader, planfaglig ressurs kommune, kompetanseheving fylkeslag og ulike bok- og filmprosjekter.

Tilsvarende som for tap av rein i ulykker, tar RUF-styret høyde for at det skal finnes midler til å dekke diverse og andre uforutsette saker ved å sette av en buffer/ufordelte midler i de årlige tildelingsbudsjettene.

3.7 Totalvurdering

Beløp og andel av fondsmidlene til styrets disposisjon har variert i løpet av de ti siste årene, og er betydelig redusert fra toppåret 2016 med 14,1 mill. kroner (39 prosent) til 4,23 mill. kroner (12 prosent) i 2019 og 4,8 mill. kroner (13 prosent) i 2020. Dette er en utvikling som innebærer et redusert handlingsrom for fondsstyret og en redusert fleksibilitet på fondet. Vi bemerker at dette er særlig uheldig i forhold til forskning og utvikling, reindriftnlegg, tap av rein i ulykker og juridisk og annen bistand i forbindelse med vern av reindriftnens beitearealer. Med lite midler til fondsstyrets disposisjon er det begrenset rom for å dekke slike saker.

RUF-styret bemerker for øvrig at de er klare for å håndtere større avsetninger til styrets disposisjon. De viser her særlig til kapitlene 3.1 og 3.2 hvor det kommer frem at vedtatte tildelinger er innenfor vedtatte tildelingsrammer, og til kapitlene 3.5 og 6.1.3 hvor det fremgår at ansvaret er avtakende og under kontroll.

4 Styring og kontroll

4.1 Overordnet tilstandsvurdering av styring og kontroll

I 2020 har RUF-styret avholdt elleve møter. Møtene er gjennomført som video-/telefonmøter eller i form av sirkulærprotokoller. At det ikke er avholdt noen fysiske møter, skyldes covid-19-pandemien. I løpet av de elleve møtene har styret behandlet til sammen 66 saker. Dagsorden for og protokoller fra møter legges fortløpende ut på direktorates nettsider.

Landbruksdirektoratet vurderer at eksisterende rutiner og retningslinjer samt årets gjennomførte risikovurderinger og kontrolltiltak til sammen sikrer en tilfredsstillende forvaltning av midlene i Reindriftens utviklingsfond. Forvaltningen utføres i overensstemmelse med kravene til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og overholdelse av gjeldende regelverk. Landbruksdirektoratet jobber sammen med øvrige bidragsytere med å forbedre rutinene, og finne bedre og mer effektive løsninger i forvaltningens delprosesser.

Ingen vesentlige styringssvikt, feil eller mangler er avdekket i årets løp.

4.2 Måloppnåelse

Reindriftens utviklingsfond skal gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftsnæringen i samsvar med de reindriftspolitiske mål. Landbruksdirektoratet anser at fondets virksomhet i 2020 har bidratt til dette.

4.3 Effektiv ressursbruk

Landbruksdirektoratet vurderer at ressursbruken knyttet til Reindriftens utviklingsfond og fondets virksomhet i 2020 i hovedsak har vært effektiv, men at det for fremtiden er ønskelig å redusere antallet styremøter til om lag seks ordinære møter per år. Bakgrunnen for dette er at vi anser at det vil være hensiktsmessig om styret behandler noen flere saker per møte, og at det vil øke forutsigbarheten både for søker, for styret og for sekretariatet dersom det legges til grunn en fast, årlig møteplan med møter i februar, april, juni, september, november og eventuelt desember. Det vil fortsatt være slik at søknader som gjelder beløp inntil 200 000 kroner og som ikke av prinsipiell karakter, behandles administrativt og fortløpende etter hvert som de kommer inn. Det er søknadene som gjelder beløp over 200 000 kroner og/eller som er av prinsipiell karakter som behandles i møtene. Vi anser at færre møter og en fast, årlig møteplan kan bidra til at sammenlignbare saker i større grad kan behandles i samme møte.

4.4 Overholdelse av lover og regler

Fondet følger reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

4.5 Internkontroll og oppfølging av prosjekter

I 2020 er det gjennomført risikovurdering av RUF-forskriften generelt og av følgende forskrifter og ordninger spesielt:

- ✓ forskrift om fjerning av gammelt gjerdemateriell
- ✓ forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning
- ✓ forskrift om tilskudd ved frakt av rein i forbindelse med slakting
- ✓ forskrift om pramming i Nord-Troms og Finnmark
- ✓ forskrift om konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrif og annen berørt part.

Resultatet av risikovurderingen er at forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning er fulgt opp i form av rundskriv og to veiledere: en for rapportering og en for tilskudd, og det er gjennomført møte med slakteriene i forkant av slaktesesongen 2020/2021. Videre er det utarbeidet søknadsskjema for ordningen, som er lagt ut på direktoratets nettsider.

4.6 Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon

Landbruksdirektoratet vurderer resultat- og regnskapsinformasjon som relevant og pålitelig. Riksrevisjonen kontrollerer årlig årsregnskap og grunnlaget for fondets utbetalinger. Per dags dato er ikke regnskapet for 2020 ferdig revidert.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Avtalepartenes avsetninger

Når det gjelder avtalepartenes avsetninger, anser Landbruksdirektoratet at det også i årene fremover vil være behov for midler til de samme ordningene som det er avsatt midler til de siste årene. Med utgangspunkt i tabell 7 er det likevel slik at det kan se ut til at det over tid er avsatt mer enn det har vært behov for til enkelte ordninger. Dette gjelder særlig utviklingsprogrammet, fjerning av gammelt gjerdemateriell og markeditiltak. På den annen side gjelder deler av eller hele ansvaret for disse ordningene gjennomført eller planlagt aktivitet som vil gå til utbetaling først påfølgende budsjettår.

5.2 Fondsstyrets avsetninger

Når det gjelder fondsstyrets avsetninger, anser Landbruksdirektoratet at det i årene fremover vil være behov for mer midler særlig til reindrifftsanlegg, forskning og utvikling, juridisk bistand og annen bistand og støtte i forbindelse med vern av reindriftens beitearealer. For at det skal være mulig å avsette mer til disse formålene, er det behov for å øke avsetningen til fondsstyrets disposisjon. I Reindrifftsavtalen 2021/2022, som gjelder for budsjettåret 2022 og som er inngått i februar 2021, er det avsatt 7,15 mill. kroner til fondsstyrets disposisjon. Dette er en økning på 2,35 mill. kroner (49 prosent) fra budsjettåret 2020. Landbruksdirektoratet vurderer dette som positivt, og anser at det vil bidra til at det kan settes av mer midler til de nevnte ordningene i 2022.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet

6.1.1 Formål

Ifølge forskrift for Reindriftens Utviklingsfond § 1-1 skal Reindriftens utviklingsfond (RUF) gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftsnæringen i samsvar med de reindriftspolitiske mål.

Ordningen omfatter forskjellige typer tiltak blant annet tilskudd til reindrifftsanlegg, tilskudd til feltbarnehage, refusjon av kursavgift, ekstraordinært tilskudd til kriseberedskap og andre tiltak.

RUF er en av de største postene i reindrifftsavtalen mellom Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) og Staten ved Landbruks- og matdepartementet. Formål, økonomiske rammer og virkeområde for RUF fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i årlige forskrifter med hjemmel i Stortingets vedtak om reindrifftsavtalen og det årlige statsbudsjettet.

6.1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at bevilgningsrapporteringen og fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

Reindriftens utviklingsfond revideres av Riksrevisjonen. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Revisjonsberetningen vil sammen med årsrapporten bli publisert på Landbruksdirektoratets nettsider.

6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold

Fondsregnskapet for 2020 viser et underskudd på 13,1 mill. kroner (2019: -4,8 mill. kroner).

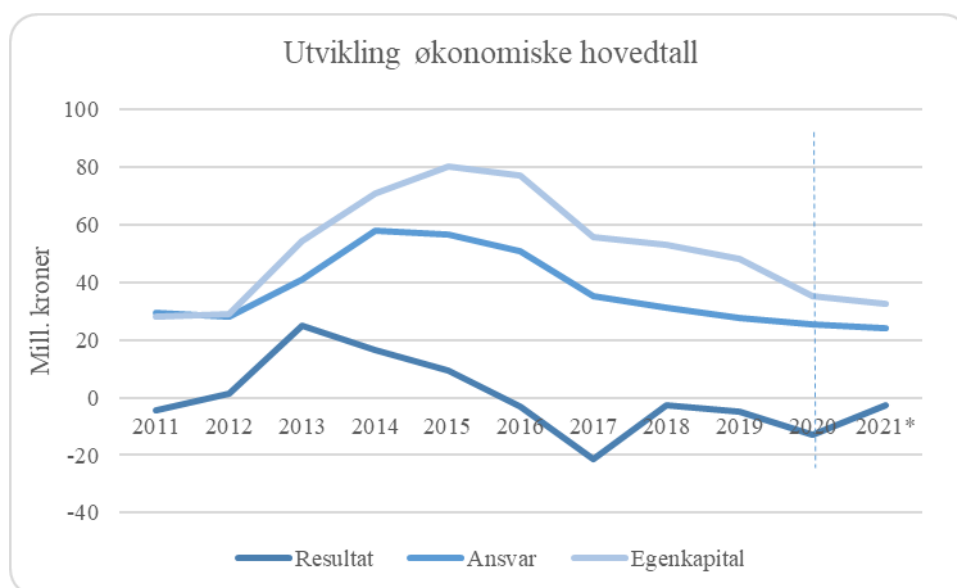
Inntektssiden består av bevilgningen over Reindrifftsavtalen 2019/2020, tilleggsbevilgninger i forbindelse med beitekrisen vinteren 2020, en overføring, renteinntekter, tilbakebetaling av lån, innbetalt prammeavgift og tilbakebetalte midler. Kostnadssiden gjelder utbetaling av tildelinger fra 2020 og tidligere år.

Fondets egenkapital er bankbeholdningen per 31.12.2020 på 35,0 mill. kroner (2019: 48,1 mill. kroner). Fondets kapital er plassert på rentebærende konto innenfor statens konsernkontoordning i Norges Bank. I 2020 er det inntektsført 0,3 mill. kroner i renteinntekter på fondet. Dette er en reduksjon på 0,3 mill. kroner (-49 prosent) fra 2019 (0,6 mill. kroner). Gjennomsnittlig rentesats for 2020 er 0,52 prosent (2019: 0,97 prosent).

Kostnadene i 2020 er 80,7 mill. kroner (2019: 42,7 mill. kroner). Utbetalingene gjelder tildelinger som er vedtatt i 2020 og tidligere år.

Fondets ansvar per 31.12.2020 utgjør 25,3 mill. kroner. Dette innebærer en reduksjon på 2,5 mill. kroner (-9 prosent) i forhold til ansvaret per 31.12.2019 (27,7 mill. kroner).

Sentrale måltall for fondets økonomiske situasjon og utvikling de ti siste årene og prognose for 2021 fremgår av figuren under.

Figur 4. Utvikling i økonomiske hovedtall den siste tiårsperioden, og prognose for 2021.

Når det gjelder resultat, har det vært en negativ utvikling i periodene 2013-2017 og 2018-2020, og resultatet har vært under null fra og med 2016 og forventes også være under null i 2021. Den negative utviklingen i perioden 2013-2017 har særlig sammenheng med at det har vært behov for betydelige overføringer fra RUF til kapittel 1151 post 75 for å dekke merforbruk på de direkte tilskuddene. Den negative resultatutviklingen i perioden 2018-2020 skyldes i hovedsak godkjent bruk av 10,0 mill. kroner av egenkapitalen i 2020 for å dekke tiltak i forbindelse med beitekrisen vinteren 2020. Dette er også hovedårsakene til at egenkapitalen er betydelig redusert i perioden 2015-2020.

På den annen side viser figuren også at parallelt med den negative utviklingen i resultat og egenkapital er fondets ansvar betydelig redusert fra 2015 til 2020 (-31,5 mill. kroner). Dette er positivt, og innebærer at ikke mer enn 72 prosent av egenkapitalen per 31. desember 2020 er bundet i fondets ansvar (58 prosent av egenkapitalen bundet i fondets ansvar per 31.12.2019).

I de senere års reindriftsavtaler er det presisert at avtalens ramme ikke er en overslagsbevilgning, og at for å sikre at tilskuddsordningene ikke overstiger den økonomiske rammen som Stortinget har vedtatt, vil endelige satser bli fastsatt av LMD i samråd med NRL. Det forventes at denne bestemmelsen innebærer at det ikke vil være behov for overføringer fra fondet for å dekke overforbruk på de direkte tilskuddene, og dermed at det vil være mulig å bygge opp resultat og egenkapital på fondet igjen. Vi bemerker her at beitekrisen 2020 innebærer at det ikke er sannsynlig at det vil være behov for å sette ned noen satser i 2021.

På denne bakgrunn vurderes den økonomiske situasjonen på fondet per 31. desember 2020 som akseptabel, men betydelig svekket fra 31. desember 2019. Dette har i hovedsak sammenheng med godkjent bruk av 12,67 mill. kroner av egenkapitalen i 2020 (hvorav 10,0 mill. kroner gjelder beitekrisen 2020). Når det gjelder utsiktene fremover, vil det være slik at så lenge bevilgningene er på om lag samme nivå fra år til år, tildelingsrammen for fondet over tid settes lik årets bevilgning og det ikke lenger forventes overføringer for å dekke overforbruk på de

direkte tilskuddene, forventes det at resultatet over tid vil ligge rundt null og at egenkapitalen over tid vil flate ut.

Oslo/Alta, 15. mars 2021

Jørn Rolfsen

Administrerende direktør

Landbruksdirektoratet

6.1.4 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Reindriftens Utviklingsfond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 23. september 2019. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og 3.4.6, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter endringen i bankbeholdningen i løpet av året, samt innestående beløp i banken per 31.12. Oppstillingen av resultatregnskapet viser overføringer til fondet, overføringer fra fondet og periodens resultat. Oppstillingen av balansen viser fondets eiendeler samt kapital og gjeld.

Fondets inntekter er bundet til nærmere fastsatte formål med varighet utover ett budsjettår. Fondets ansvar er presentert i kapittel 3.5. Landbruksdirektoratet er gitt fullmakter til å overføre bevilgning, samt å utbetale fra fondet.

Oppstilling av fondsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene i punkt 3.4.2, de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- 1) Regnskapet følger kalenderåret.
- 2) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- 3) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- 4) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger rapportert i likvidrapport	2020	2019
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	48 097 262	52 920 076
Endringer i perioden	-13 098 166	-4 822 814
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges bank	34 999 096	48 097 262

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2020	2019	Endring
811111	Beholdninger på konto i Norges Bank	34 999 096	48 097 262	-13 098 166

Årets tildeling

Kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildeling
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	51	Tilskudd til utviklings- og investeringsfondet	66 950 000

6.3 Fondsregnskap med noter

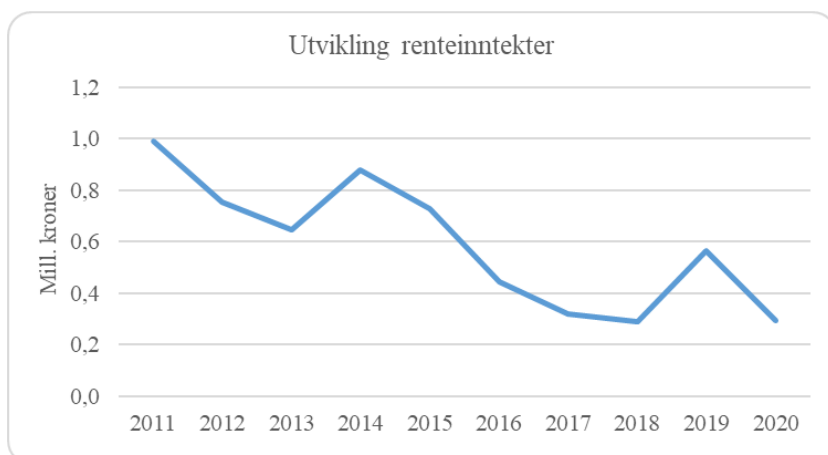
Oppstilling av resultat for Reindriftens utviklingsfond	Note	2020	2019
<i>Overføringer til fondet</i>			
Overføringer fra departementet	1	66 950 000	36 700 000
Overføringer fra andre	2	291 598	569 236
Overføring fra andre	3	327 595	562 129
Sum overføringer til fondet		<u>67 569 193</u>	<u>37 831 365</u>
<i>Overføringer fra fondet</i>			
Overføringer til statlige fond	4	1 500 000	1 450 000
Overføringer til andre statlige regnskaper	5	12 131 962	2 008 238
Overføringer til kommuner	6	47 500	200 000
Overføringer til ikke-finansielle foretak	7	30 823 470	16 068 546
Overføring til finansielle foretak	8	-	6 850 000
Overføringer til husholdninger	7	10 483 097	6 466 440
Overføringer til ideelle organisasjoner	9	5 457 142	5 253 493
Overføringer til statsforvaltningen	10	20 224 189	4 357 462
Sum overføringer fra fondet		<u>80 667 359</u>	<u>42 654 179</u>
Periodens resultat	11	-13 098 166	-4 822 814
<i>Disponering</i>			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		<u>13 098 166</u>	<u>4 822 814</u>
Oppstilling av balanse for Reindriftens utviklingsfond			
<i>Eiendeler</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		<u>34 999 096</u>	<u>48 097 262</u>
Sum eiendeler		<u>34 999 096</u>	<u>48 097 262</u>
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Opptjent fondskapital		<u>34 999 096</u>	<u>48 097 262</u>
Sum fondskapital og gjeld		<u>34 999 096</u>	<u>48 097 262</u>

Note 1

Årets tildeling på kapittel 1151 post 51. Dette gjelder summen av tildelingen over reindrifftsavtalen og tilleggsbevilgninger og overføringer i løpet av året. I 2020 var tildelingen over Reindrifftsavtalen 2019/2020 som gjelder for budsjettåret 2020 på 36,6 mill. kroner, sum tilleggsbevilgninger i forbindelse med beitekrisen 2020 var på 30,0 mill. kroner og en overføring fra kapittel 1151 post 79 var på 0,35 mill. kroner.

Note 2

Fondets kapital er disponert gjennom innskudd på rentebærende konto i Norges Bank. I 2020 var renteinntektene 291 598 kroner. Gjennomsnittlig rentesats for 2020 var 0,52 prosent. Figuren under viser utviklingen i renteinntektene fra Norges Bank i den siste tiårsperioden. Det fremgår av figuren at renteinntektene på fondet er betydelig redusert i perioden 2011-2020.

Note 3

Tilbakebetaling av lån, innbetaling av prammeavgift og tilbakebetaling av midler til et reindriftsanlegg.

Note 4

Overføring til Landbrukets Utviklingsfond vedrørende tilskuddsordningen konfliktforebyggende tiltak.

Note 5

Overføring til Landbruksdirektoratet siden lønns- og driftsutgifter føres her og refunderes fra RUF, og overføring til Innovasjon Norge vedrørende Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping.

Note 6

Overføring til Røros kommune.

Note 7

Hoveddelen av tildelingene går til ikke-finansielle foretak og enkeltmannsforetak.

Note 8

Til og med 2019 er overføringer til Innovasjon Norge ført her. Fra og med 2020 er overføringer til Innovasjon Norge ført under overføringer til andre statlige regnskaper, se note 5.

Note 9

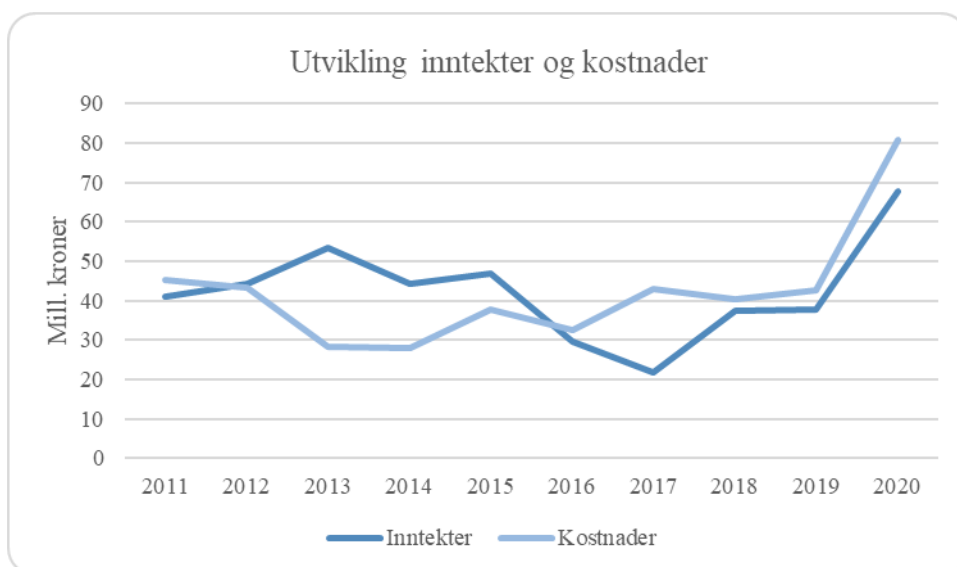
Overføring til Opplæringskontoret i Reindrift og duodji, Norske reindriftssamers landsforbund og enkelte reinbeitedistrikter.

Note 10

Overføringer til forsvaret, statsforvalteren, universiteter, NIBIO, Veterinærinstituttet og et museum.

Note 11

Fondets regnskap for 2020 viser et underskudd på 13,1 mill. kroner. Inntektssiden består av bevilgningen over Reindrifftsavtalen 2019/2020 på 36,6 mill. kroner, tilleggsbevilgninger på til sammen 30,0 mill. kroner i forbindelse med beitekrisen 2020, en overføring på 0,35 mill. kroner, renteinntekter på 0,3 mill. kroner, tilbakebetaling av lån på 0,1 mill. kroner, innbetalt prammeavgift på 0,2 mill. kroner og en tilbakebetaling på 0,02 mill. kroner. Kostnadssiden gjelder utbetaling av vedtatte tildelinger. Figuren under viser utviklingen i inntekter og kostnader i den siste tiårsperioden.

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

LANDBRUKSDIREKTORATET STEINKJER

BESØKSADRESSE:
Skolegata 22, C-bygget, 7713 Steinkjer

www.landbruksdirektoratet.no
